

Skru op for den indre Spørgejörgen

Med en børnebog om filosofi vil forfatteren gøre unge til engagerede samfundsborgere. Det handler om at lære børnene det, filosoffer kan: stille de store spørgsmål om livet og eksistensen, der får verden til at rykke sig lidt hver gang.

INTERVIEW

Hvorfor er vi til? Hvor kommer vi fra? Hvor skal vi hen? Og hvad er meningen med, at vi er her?

Det er spørgsmål, mange voksne ikke ret tit stiller. Børn, derimod, har blik for livets store spørgsmål, og nu appellerer en dansk filosof og børnebogsforfatter til, at vi voksne hjælper dem med at få skruet op for den indre Spørgejörgen. Ikke bare

ANNE BECH-DANIELSEN

for børnenes egen skyld. Men for demokratets. Spørgsmålene er nemlig livsvigtige for et samfund, der gerne vil være åbent og udøgmæssigt, mener cand.mag. i psykologi og filosofi Christoffer Boserup Skov, og derfor har han skrevet en slags filosofibog for børn.

Bogens handling sættes i gang, da 12-årige Sebastian inde i en gammel skrivemaskine finder et hemmeligt rum med et brev og spørgsmålet:

»Hvis du mødte Gud og havde mulighed for at stille et spørgsmål, som med sikkerhed ville blive besvaret, hvilket spørgsmål ville du så stille?«.

Sebastians forældre, der er fremstillet som karikaturer på moderne, travle forældre, ville spørge til ugens lottotal. Men Sebastian vil vide mere. Han spørger, hvad den største lykke er, og dermed slås bogens grundtema an:

»Mit mål er at skabe tænkende samfundsborgere, der tør spørge om alt. Børn, der heller ikke som voksne lader sig spise af med uargumenterede påstande. Og her kommer den filosofiske metode ind: For ved at spørge igen og igen, som filosofferne gør det, lærer børnene at reflektere over, hvem vi er som mennesker, siger forfatteren til 'Sebastian og skrivemaskinen', Christoffer Boserup Skov.

Hjemme hos ham selv i Viborg står en statuette af Sokrates i vinduet og minder ham om, hvad det hele også handler om. Det antikke Athens borgere kunne gå i dialog, se en sag fra flere sider og argumentere. De dyder er ved at gå i glemmebogen, mener den filosofiske arvtager,

SKÆVT FOKUS. Christoffer Boserup Skov mener, at der er alt for meget fokus på, hvad vi kan, i stedet for på, hvem vi er. »Både i talentshows og i skolen og i den offentlige retorik er der fokus på pligter, læreplaner eller resultater«. Det skal der laves om på, mener han.

Foto: Per Folkver

der har haft blik for de store spørgsmål om væren og eksistens, siden hans far engang i 1980'erne gav ham Jostein Gaarders børnebog, 'Sofies verden'. Gaarders bog gennemgår de filosofiske hovedretninger for store børn, mens Boserups forsøg retter sig mod lidt yngre børn i 8-12-års alderen og derfor ikke kaster om sig med begreber og filosoffer. I stedet stiller den spørgsmål, og den gør det uden at servere færdige svar.

»Det er vel stik imod den fremherskende tendens i samfundet, hvor vi vil have svar på alt, men når man bliver født, får

man heller ingen brugsanvisning i, hvordan man lever et godt liv. Det må man selv finde ud af – i dialog med andre«, siger Christoffer Boserup Skov og minder med den tyske filosof Heideggers ord om, at vi alle er »kastet« ud i tilværelsen:

»Vi er havnet her, og vi har valget mellem at rejse os, følge strømmen og gøre som alle andre – eller at spørge os selv, hvorfor vi er her, og hvad vi skal her? Sådan spørger filosofferne, og den undren vil jeg gerne have børn og unge dannet i. De kan stille spørgsmål i forvejen, men jeg vil gerne opmuntre dem til at holde fast«.

De gode spørgsmål er nemlig intet mindre end forudsætningen for et demokrati, mener Christoffer Boserup Skov.

Hvem er vi, hvad kan vi?

Hans eget idealbillede er det antikke Athens demokrati – det åbne demokrati, hvor alle er engagerede i, hvad der er bedst for samfundet, men vi er på vej den

stik modsatte vej i dag, og især når det gælder børn, advarer han:

»Vi fokuserer på, hvad vi kan, i stedet for på, hvem vi er. Både i talentshows og i skolen og i den offentlige retorik er der fokus på pligter, læreplaner eller resultater«.

Et eksempel er et begreb som 'fjumre-år'.

»Det år, hvor man skal finde ud af, hvad man vil med resten af sit liv, er italesat som et fjumreår i stedet for som et dannelsesår. Der er en underliggende præmis om, at vi ved, hvad i livet der er væsentligt, og hvad der er spild af tid, men livet lader sig netop ikke definere. Der vil være mere ide i at diskutere, hvad et godt liv er, og det er mit ærinde: Jeg vil provokere børnene til at blive kritiske samfundsborgere, der sparker til de voksnes indlejrede vaner og rutiner. Børn skal sgu ikke finde sig i at blive lullet ind i voksenlogik. De skal bare stille nogle spørgsmål«.

Hvis man stiller spørgsmål ved alt, risikerer man så ikke at ende der, hvor alt bliver lige gyldigt eller ligegyldigt?

»Men der er jo en fornuft, for man er nødt til at argumentere, og hvis der er noget, der ikke hænger sammen i argumentationen, ja, så er der jo noget, der er bedre end noget andet. Der er ikke én stor sandhed, men det betyder ikke, at der ikke er en masse små sandheder. Det er bare blevet nærmest et kodeord i samfundet, at vi hele tiden tror, at vi skal kunne give svar. Den grundlæggende erkendelse må være, at alt udvikler sig, og at svarene derfor ændrer sig hele tiden. Selv ikke inden for de hardcore naturvidenskabelige fag er der én sandhed. Der er flere perspektiver, og det skal vi lære børnene«.

Christoffer Boserup Skov vil, som han siger, gerne sparke »børnene og os alle sammen bag« med budskabet om, at vi er forpligtede til at åbne os for argumenter.

»Hvis vi dogmatisk lærer børnene, at noget er sådan, fordi sådan, og det og det er uden for diskussion, så lærer vi dem at

Jeg vil gerne provokere børnene til at blive kritiske samfundsborgere, der sparker til de voksnes indlejrede vaner og rutiner

ind efter de voksne, får vi et samfund, hvor de unge slet ikke stiller spørgsmål. Hvor er omtanken så henne? Og hvorhen rykker så grænserne for, hvad magthaverne kan tillade sig, hvis de aldrig møder spørgsmål eller kritik?».

Spørgejörgen er tilbage

Det handler om at få børnene lært at undre sig mere end Spørgejörgen og barnet i 'Kejserens nye klæder' tilsammen:

»Ellers får vi et indskrænket syn på verden«, mener Christoffer Boserup Skov og oprems tre afgørende discipliner for en borger i et demokrati:

»At kunne høre på forskellige menesker og deres perspektiver. At kunne forstå dem og acceptere, at der er andre synspunkter end vores egne. Og at kunne argumentere imod dem, vi ikke er enige med, på en lodig måde, hvor man går på sagen og ikke på personen«.

BLÅ BOG CHRISTOFFER BOSERUP SKOV

Cand.mag. i filosofi og psykologi fra Roskilde Universitet 2003. Kommunikationsmedarbejder i en bank.

Forfatter til bl.a. 'Min far er soldat', billedbog til børn af udsendte soldater, skrevet for Forsvarsakademiet, 2005.

Anmelder børnebøger på det pædagogiske fagområdes portal, jagoo.dk.

Det er måske mere oplagt for det ressourcestærke barn at tumle med, hvem vi er, og hvor vi kommer fra, end det er for barnet, der skal overveje, om der overhovedet er mad i køleskabet?

»Ja, men det er netop derfor, at vi med overskud her i vores ufatteligt rige Vesten bør gøre det. Det er nemmere bare at sætte sig ned og lade sig forføre af fredagsunderholdningen, men vi har i et demokrati en forpligtelse til at finde ud af, hvad der sker omkring os. Man kan ikke bare sige: Politik interesserer mig ikke. Det bliver det altså nødt til at gøre«.

Er din bog ikke typisk en af dem, forældre vil ønske, deres barn får læst – snarere end en børnebog?

»Joh, det har været udfordringen at gøre den spændende, for det er en dannelsesbog, og det sælger man ikke uden videre på. Men forlaget har også lavet en hjemmeside, der svarer til den hjemmeside, bogens Sebastian opsøger. Børn i virkelighedens verden kan altså gå ind og diskutere de samme spørgsmål, uden at nogen blander sig i, hvad der er rigtigt og forkert«.

Hjemmesiden hedder metafysiskinstituttet.dk ligesom afsenderen på det brev, Sebastian finder i skrivemaskinen, og metafysik er et af de få, svære begreber, forfatteren har tilladt sig. Til gengæld har han slået 116 krøller på sig selv for at få noget, der beskrives på over 300 sider i hans egen grundbog, forklaret på halvanden linje for børn:

»Fysikken undersøger, hvordan verden er – metafysikken handler om det, vi tænker om verden«, lyder det ultrakorte bud i bogen, og for forfatteren er det kernen:

»Jeg vil gerne have det her frem med, hvordan vi tænker verden«, siger han.

»Verden er jo ikke bare, som den er – det er os, der er med til at skabe den gennem det, vi tænker om den«.

anne.bech@pol.dk

Sebastian og skrivemaskinen er udgivet på Det Andersenske Forlag. Den suppleres af hjemmesiden metafysiskinstituttet.dk

LA SCALA I AALBORG

En Skærsommernatsdrøm

18., 19. og 20. oktober

PRESSEN SKREV OM PREMIEREN:

La Scala Balletten præsenterede dygtige dansere med stærk præcision og sikre pirouetter
Information

Der er masser af fryde sig over for øjet, med en vidunderligt sart pas de deux i divertissement som ballettens koreografiske højdepunkt
Jyllands-Posten

En feinschmecker kommer vanskeligt himlen nærmere end med italienske La Scalias "En Skærsommernatsdrøm"
Nordjyske Stiftstidende

VIVA LA MAMMA
med Accademia Teatro alla Scala

Torsdag 22. okt. UDSOLGT
Fredag 23. okt. FÅ BILLETTER
Lørdag 24. okt. MEGET FÅ BILLETTER

Aalborg Kongres & Kultur Center

Billet tlf. 9935 5566 · mandag-fredag kl.12-17 · 24Timers billetservice: akkc.dk · billetnet.dk

Det Overbuds Familiet

oticon PEOPLE FIRST

AALBORG.DK

BIKUBENFONDEN

REGION NORDJYLLAND

Eftersyn - Edvard Munch

Udvalgte grafiske værker vises hos Secher Scott Scandinavian Auction & Gallery, **torsdag den 22. oktober kl. 14-19** og **fredag den 23. oktober kl. 11-14**. Disse værker sælges på Munch-Auktionen i Oslo den 30. november 2009.

MUNCH AUKSJONEN 2009
OSLO 30. NOVEMBER 2009

Norsk kunst søges

Vurdering og indlevering af ældre og moderne norsk kunst til auktion i Oslo. Bestil en vurderingsaftale med Hans Richard Elheim på tlf.nr.: +47-92042306, den 22. eller 23. oktober. Vurderingen finder sted hos Secher Scott i Bredgade 25, 1260 København K. Også hembesøkb.

GREV WEDELS PLASS AUKSJONER

Spesialister på Edvard Munch og norsk 1800- og 1900-tallskunst av høy kvalitet
Grev Wedels Plass 2, 0151 Oslo, tlf. (+47) 22 86 21 86, post@gwpa.no, www.gwpa.no

GASTRONOMI

BIALETTI TUTTOCREMA MÆLKESKUMMER
Pluspris 199 kr.
Alm. pris 299 kr.

politiken.dk/plus **Plus**